09/02/2022

9 Φεβρουαρίου 1914: Ο Σπύρος Σπυρομήλιος κηρύττει την αυτονομία της Χειμάρας

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

«Αν δεν έχομεν όπλα, θα έχωμεν τσεκούρια, δόντια και νύχια. Εγώ πάντως μοναχός με τους Χειμαρραίους θα πολεμήσω και θα νικήσω!»

Τα φλογερά λόγια του Σπυρομήλιου στη σύσκεψη των αρχηγών και ο ζωτικός ρόλος του στον ξεσηκωμό των απανταχού Ελλήνων.

Η Αυτόνομη Βόρειος Ήπειρος – Πρώτη φάση του αγώνα

Οι Βορειοηπειρώτες από καιρό διαισθάνονταν, μαθαίνοντας και τις διεθνείς εξελίξεις ότι οι «Μεγάλοι» της εποχής τους επιφύλασσαν δυσάρεστες εκπλήξεις. Η «Μητέρα Ελλάδα» ήταν φανερό, δεν μπορούσε να βοηθήσει. Αυτό, το οποίο έμενε ήταν να πάρουν την τύχη τους στα χέρια τους. Να πολεμήσουν δηλαδή, ουσιαστικά εναντίον όλων. Άρχισαν λοιπόν να σχηματίζονται στρατιωτικά τμήματα, οι λεγόμενοι «Ιεροί Λόχοι» και να οργανώνονται οι υπηρεσίες επιμελητείας. Τα

πράγματα ήταν πολύ δύσκολα, αφού ούτε και το ελληνικό κράτος θα μπορούσε να προσφέρει επισήμως βοήθεια. Πολλοί ήταν εκείνοι, και όχι άδικα ίσως, οι οποίοι συνέστηναν υπομονή και αυτοσυγκράτηση, μήπως και έλθουν καλύτερες ημέρες. Μεταξύ αυτών και ο μετέπειτα πολιτικός ηγέτης της Αυτόνομης Βορείου Ηπείρου Γεώργιος Ζωγράφος.

Όμως όπως είπε και ο Σπυρομήλιος σε σύσκεψη των παραγόντων της μαρτυρικής περιοχής:

«Πρέπει να ξέρετε αδελφοί ότι η λογική δεν συμβαδίζει με τας επαναστάσεις. Εάν έπαιρναν έτσι τα πράγματα και οι Πατέρες μας, ουδέποτε θα έπαιρναν τα άρματα, ούτε και το 1821 ακόμα για να κτυπήσουν τους Τούρκους. Το ίδιο και ο Κουντουριώτης. Εάν συζητούσε με τον εαυτό του τα υπέρ και τα κατά και μετρούσε πόσα είναι τα καράβια του και πόσα των Τούρκων στα Στενά, δεν θα είχαμε τον θρίαμβο της ‘Έλλης.

Λέτε και ίσως να έχετε δίκιο, ότι τα όπλα που διαθέτομεν δεν είναι αρκετά. Μη ξεχνάτε όμως πως κοντά μας είναι αι αποθήκαι του Ελληνικού Στρατού, θα πάμε να τα πάρωμεν. Εάν μας κτυπήσουν, θα δεχθούμε και το αδελφικό βόλι, μια φορά θα τα πάρωμεν.

Κατόπιν λέτε πως χρειάζεται επιμελητεία, να όλος ο κάμπος είναι δικός μας και από αυτόν μπορούμε να έχωμεν ότι θέλομεν, άλλωστε τα βουνά είναι γεμάτα κοπάδια. Θα φθάσουν να μας θρέψουν κι αν πάλι δεν μας φθάσουν, ας θυμηθούμε τους προγόνους μας στο Μεσολόγγι, που τρώγανε γάτες και ποντικούς.

Δεν χωρεί αδέλφια δισταγμός και να ζήσωμεν θα μπορέσουμεν και να πολεμήσωμεν θα κατωρθώσωμεν, ακόμη και στην περίπτωση που δεν έχομεν πολλά όπλα, θα έχωμεν τσεκούρια, δόντια και νύχια. Εγώ πάντως μοναχός με τους Χειμαρραίους θα πολεμήσω και θα νικήσω».

Τα λόγια του φλογερού Έλληνα συνεπήραν και τους υπόλοιπους. Έτσι στις 17 Φεβρουαρίου 1914 ανακηρύχθηκε η Αυτόνομη Βορειοηπειρωτική Πολιτεία.

Από τις 9 Φεβρουαρίου πάντως, ο Σπυρομήλιος, επιστρέφοντας στην Χιμάρα είχε υψώσει την Σημαία της Ανεξαρτησίας. Οι ξένοι δημοσιογράφοι, οι οποίοι ευρίσκονταν στην περιοχή δεν επίστευαν στα μάτια τους. Όλη την Βόρειο Ήπειρο συνέπαιρνε ένας ιερός ενθουσιασμός. Όλοι οι άνδρες, που μπορούσαν να κρατήσουν όπλο θα έτασσαν τους εαυτούς τους στην διάθεση της πατρίδας, αλλά και οι γυναίκες δεν θα έμεναν πίσω. Ο σκοπός ήταν ιερός και η προσπάθεια τιτάνια. Κανείς δεν περίσσευε. Τα γεγονότα αυτά προκάλεσαν τον ενθουσιασμό στην ελεύθερη Ελλάδα. Ενθουσιασμός, που πολύ γλαφυρά αποτυπώνεται στο

συγκλονιστικό ποίημα του Κωστή Παλαμά «Χειμάρρα – Οι Λύκοι».